

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre. . . . 6 korona.
Egyre való ár 4 fillér.

MÉRJELÉK HETENKÉNT EGYSZER:

pénteken és minden törvényhatósági bizottsági közgyűlést megelőző és követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓVÁLLALAT

Városi könyvnyomda-vállalat
Irodájában.

Ide küldendők a kéziratok és előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** — Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadóhatalmados: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

A megsemmisítő rendelet.

Minden kommentár nélkül adjuk a belügyminiszter megsemmisítő rendeletét, mely így hangzik:

119,680 szám.
1905. II. B

Debreczen szab. kir. város közönségének.

Tárgy: Önként fizetendő adók el nem fogadása és az ujonczok előállításra ügyében hozott határozatok.

Folyó évi június hó 28. tartott bizottsági közgyűlésben 180—2273. szám alatt hozott véghatározatának az önként befizetni szándékolt állami adók elfogadását és beszolgáltatását, az állításra önként jelentkezők belépésénél való közreműködést, valamint a tartalékosok és póttartalékosok behívóinak kézbesítését eltiltó rendelkezéseit folyó évi 72,365. sz. alatt kelt rendelettel megsemmisítettem.

A város polgármestere ezen rendeletet ellen az 1886. évi XXI. törvényczikk 73. §-ának a) pontja alapján a főispánhoz intézett és a főispán által hozzám bemutatott felterjesztéssel élt.

Ezen felterjesztéssel szemben fent idézett rendeletemet folyó évi 89,219. sz. a. a polgármesterhez intézett leiratommal továbbra is fentartottam.

A város közönsége folyó évi november hó 7-én tartott rendkívüli közgyűlésében 271—14,321. sz. a. a hozott határozatával kimondotta, hogy a 180—1905. számú határozatát továbbra is fentartja, ezen határozatának megtartására összes tisztviselőit és alkalmazottait kötelezi és leiratomat irattárba tétetni rendeli.

A város közönségének ezen határozatával szemben kijelentem, hogy folyó évi 72,365. szám alatt kelt rendeletemet az ottan foglalt törvényes indokokból továbbra is fentartom, annak végrehajtását követelem, illetőleg a folyó évi 180—2273. sz. a. a hozott határozata megsemmisítettét, rendelkezéseinek végrehajtásától a város közönségét az 1888. XXI. t.-cz. 19. §-a értelmében immár másodikban is eltiltom és ugyancsak az idézett t.-cz. 73. §-a é. p. alapján a város polgármesterét előbb hivatkozott rendelettemek az állam veszélyeztetett érdekei miatt való azonnali és feltétlen végrehajtására utasítom.

Felhivom egyuttal, hogy jelen rendeletem foganatosításáról hozzám 8 nap alatt annál is inkább jelentést tegyen, mivel azon körülményt, ha a kívánt jelentés ezen határidőn belül fel nem érkezik, olybá fogom tekinteni, mintha ezen rendeletem végrehajtása megfogadottat volna.

A rendelet második részében Kristóffy megsemmisíti a közgyűlésnek a jöléti bizottság alakítására vonatkozó határozatát és a jöléti bizottságot feloszlatja.

A miniszter azzal indokolja a jöléti bizottság feloszlatását, hogy a törvényhatóságnak nem volt joga ilyen

bizottságot alakítani és azt olyan jogokkal felruházni, melyvel maga a törvényhatóság sem rendelkezik.

A legközelebbi összehívandó bizottsági közgyűlés — mint halljuk — most is fenn fogja tartani előbb hozott határozatát. Egyebet nem is tehet!

A vízvezeteki és csatornázási ügyekben tartott jog- és pénzügyi bizottsági üléseinek jegyzőkönyvi kivonatai.

I.

Kivonat.

Debreczen sz. kir. város jog- és pénzügyi bizottságának 1905. évi október hó 10., 23., 24. és november hó 9-ik napjain tartott ülése jegyzőkönyvéből.

117—1905. jpb.

Elnökök főjegyző üdvözlőlvén a megjelent bizottsági tagokat, előterjeszti miszerint a mai ülésnek egyetlen tárgya van: a vízvezeteki s csatornázása ügy.

Amidőn felhívja a bizottság figyelmét ezen fontos tárgyra, — az ülést megelői s az ügy előadásával Aczél Géza főmérnököt bizza meg.

Aczél Géza főmérnök ösmertetvén a vízvezeték s csatornázás ügyének egész történetét, — javasolja, hogy a szóban levő ügyben a 24—1597—1901. bkgy. sz. határozattal kiküldött bizottság által idevonatkozólag beadott vízvezeteki részletes tervet, valamint a vízvezeteki és csatornázási szabályrendeletet és a vízidjszabályzatot általánosságban részletes tárgyalás alapján fogadja el a bizottság.

Megjegyvi egyidejűleg, hogy ugy a csatornázási, mint a vízvezeteki tervek kiépítése vállalati uton tervezetik, azonban üzemben tartásuk házilag eszközölhetnek.

Ezen előadói javaslatnál szemben Márk Endre biz. tag kétségnek tartja, hogy lesz-e elegendő s emberi élvezetre alkalmas víz, — szerinte megtörténhetik, hogy a város rengeteg pénzt belevér, s a kívánt eredmény még sem lesz meg. — Indítványozza ennél fogva, hogy a vízvezetéknek nemcsak felépítése, hanem üzemben tartása is magán vállalkozók utján eszközöltessek.

A bizottság hosszas eszmecsere után az iratok közt fekvő szakértői véleményekről, s a közgyűlés által kiküldött bizottsági tárgyalási jegyzőkönyvéből, s a tárgyalás során felmerült gyakorlati példákából, elég biztos adatokat nyervén a vízszerez tekintetében, s különben is, mivel a törvényhatósági bizottság által már elfogadott általános tervezet tárgyalásánál a vízszerez kérdését a törvényhatósági bizottság a vízszerez módozatát letárgyalta s elfogadta, a vízvezetéknek házi kezelésben tartását kifejezetten megkövetelte szótöbbséggel, előadó főmérnök javaslatát fogadja el s a bterjesztett s a vízvezeteki részletes tervet, továbbá a vízvezeteki szabályrendeletet, vízidjszabályzatot s csatornázási szabályrendeletet általánosságban részletes tárgyalás alapján elfogadja, azonban a részletes tárgyalást egy összehívandó újabb bizottsági ülésre tűzi ki.

Áttérve ezután a vízvezeteki szabályrendelet, — a vízidjszabályzat és a csatornázási szabályrendelet tervezetnek részletes tárgyalására, azokban a következő módosításokat hozza javaslatba:

I. A vízvezeteki szabályrendeletnél:

az 1. §. szövegének első sorában a »közönségre« szót töröltessek;

a 2. §. második bekezdésének első sorában a »legalább« szó töröltessék; az ugyanottan olvasható »negyedévben« szavak helyett »hónapokban« irandó; ugyanezen bekezdésnek utolsó sorában olvasható »vizsgálat« szó még a »nak« szóval pótlándó ki; az ugyanazon sorban levő »főorvossal közlendő« szavak töröltessenek s helyette: »tanácsnak általa bejelentendő« szavak irassanak;

a 3. §. első bekezdésének első sorában olvasható »vizsgálat« szó helyett »vizsgálóztatás« olvassandó;

a 7. §. első bekezdésének első sorában levő »vezeték« szó helyesbítéssé »vezeték-ek«-nek;

ugyan-e §. második bekezdéséből eme szavak: »rendszerint 3 évről 3 évre, a szükséghez képest azonban évenként« hagyassanak ki, s az ottan meghagyandó »állapítja meg« szavak után alkalmaztassék, pótlólag pedig beírassék ezen mondat: »köteles azonban legalább 3 évenként az órákat megállapítani, és a városi mérnöki hivatalban közszemlére kitenni«;

ugyanacsak a 7. §. harmadik bekezdésénél a nyolczadik sornak »onnan« szava »attól« szóval helyettesíttessék;

a 10. §. második utolsó sorának »minden esetben stb.« szavakat követő egész része hagyassék ki, s helyébe írassék: »esetenként a 85. §. szerint fognak büntetni«;

a 26. §. negyedik sorában a 13. számot követő »pontban« szó helyett »§-ban« szó irassék;

a 32. §. első bekezdésének harmadik sorában levő »vételel« szót »vétélétel«-nek helyesbítni tartja czélszerűbbnek; ugyancsak ezen §. utolsóelőtti bekezdésének negyedik sorában levő »tartaná« szót »bírná« szóval kívánja helyettesíteni;

a 34. §. harmadik sorából eme szavakat »nem vállal felelősséget az iránt, hogy« törölnének és a negyedik sor végén levő »munka« szó után beiktatandónak találja ezen szavakat: »tekintetében felelősséget nem vállal«, a hatodik sorban foglaltakat pedig egészen törölnének tartja;

a 44. §. második bekezdésének második és harmadik sorában olvasható eme szavakat: »vagy éppen a városi vízmű hátrányára« törlni kívánja; ugyan e §. harmadik bekezdésének első sorában levő harmadik »eseten« szót követőleg »a költség« szavakat, a nyolczadik bekezdés utolsó szavát alkotó »kicsérélni« ige elé pedig a »díjmentesen« szót véli beszurandónak;

az 55. §. utolsó bekezdésének harmadik szavát alkotó »volt« szót »régí« szóval kívánja helyettesíteni;

az 58. §. második bekezdését egészen kihagyni, a mostani harmadik bekezdést pedig így tartja czélszerűbbnek szövegezni: »A főmérnök javaslatainak meghallgatásával szerződés mellett alkalmazza; a vízvezeteki művezetőt, a vízvezetési gépézt és segédgépézt, fűtőket, felügyelőket és a szükséges irodai személyzetet«;

a 61. §. második bekezdésének végső sorában látható »könyv-kivonatot« szó elé beszurandónak véli — a bélyeg költséig befizetés mellett — szavakat is;

a 68. §. kezdetét képező »felügyel« szó élébe beiktatni kívánja a »számvevői hivatal« szavakat;

a 70. §. első bekezdésének utolsó előtti sorában található »napján« szót »napjáig« szóval tartja czélszerűbbnek helyettesíteni;

a 71. §. utolsó előtti sorában foglalt »behajtására« szót »behajtásának« változtatni kívánja;

a 83. §-nak 8., 9., 10., 11. soraiban foglalt eme szókat: »4 koronától 20 koronáig egy napi, azon felül pedig minden 20 koronáig terjedő összeg helyett egy-egy napi« törölni kívánja;

hasonlóképen s egészen törölni kívánja e javaslatnak 84. §-át, és pedig azon okból, mert a 80. §. b) pontjában foglaltakkal ellentétben van; e törésnek elhártozása esetén a javaslat egyéb §§-ának számozása megfelelően változik és 1—1-el lejjebb szállanak.

II. A vízvezeték díj szabályzatán:

a 6. pont harmadik sorában foglalt »egységileg« szót »egységileg« szóval, a 7. pont második sorában olvasható »közutból« szót pedig »közutakból« szavakkal kívánja helyettesíteni.

a 11. pontból csak ennyi hagyassék meg: »Az elfogyasztott víz ára negyedévenként, utólagosan fizetendő«, ellenben a további kijelentés, mely félreértések s bonyodalmak okául szolgálhat: egészen töröltessék;

a 18. pont utolsóelőtti bekezdése ilyen szöveggel: »A 2., 3., 4., 5., 7. pontokban megállapított díjak mindaddig, míg a vízvezeték tartalék-alap 200,000 koronára nem emelkedik: le nem szállíthatók«, ajánlatilag elfogadása.

III. A csatornázási szabályrendeleténl:

a 6. §-ban említett csatornádijakat tulajgassnak találván a bizottság, azokat általában alacsonyabb tételrel tartja megállapítandónak, még pedig az előkötben:

a)	alatt javasolt 12 fil.	helyett 7 fillért,	
b)	"	" 16 fil.	" 9
c)	"	" 18 fil.	" 11

a második körzetben:

a)	alatt javasolt 6 fil.	helyett 3 fillért,	
b)	"	" 11 fil.	" 6
c)	"	" 16 fil.	" 9

egyben szükségesnek tartja, hogy a 12. §-ban érintett városi hozzájárulás 20,000 K-ról 40,000 koronára émeltsék.

Rámutatni kíván a bizottság azon körülményre, hogy a csatornádijnak lejjebb szállítását azért tartja czélszerűbbnek és igazságosabbnak, hogy a csatornázás költségeinek egész terhe ne kizárólag a házirtókossokra hármoljék, hanem azoknak egy része, hábir közközlő alakjában is, a város több lakóival megosztva legyen; hiszen ezen alkotásnak közegészségi és egyéb előnyeit nem kizárólag a házirtókossok, hanem kivülök a város összes lakossága élvezi; teljesen méltányos és igazságos eljárás az, ha a terhek viselésének ők is részesei leszenk. Ugyanezen indok támogatja a város hozzájárulásának felebb emelését, melyre vonatkozólag bejerteszték városi főmérnök urnak e bizottság megbízása folytán kidolgozott részletes számteletli javaslata is.

A 10. §. második bekezdésének utolsó sorában levő »tartozás« szó elé »természetű« szó iktatdó;

a 12. §. első sorának utolsó »évi« szava elé be kell iktatni az »és közterületeknek« szavakat, s az itt említett 20,000 K-át pedig 40,000 koronára kijavítani;

a 18. §. első mondata pedig ily szöveggel fogadtassék el: »A csatornázási berendezés terve a város mérnökhivatalánál bemutatdó. Ugyan-e §-nak hatodik sorában olvasható »címze« szó helyett »neve« irassék;

a 26. §. utolsóelőtti sorában az »1,00 mm.« átmérők meghatározásán a tévesen alkalmazott tizedespont hagyassék ki;

a 29. §. első és második sorában olvasható »1,50 illetve 1,20« számjelzés »1,50 illetve 1,20«-nak helyesbítéssék;

a 46. §. harmadik sorában olvasható »vét« szót követőleg be kell iktatni: »amennyiben cselekménye súlyosab beszámítás alá nem esik« szavakat.

A fent előadottak után javasoljuk, hogy:

1. a vízvezeteki szabályrendeletet,
2. a víz-díj szabályzatot,
3. a csatornázási szabályrendeletet a fentebb részletezett mód-sító pótlásokkal elfogadni s megállapítani méltóztassék, s
4. ugy a vízvezeteki tervezetnek, mint a csatornázási tervezetnek kiépítésére a városi tanácsnak engedélyt és utasítást adjon a közgyűlés, egyben pedig a nagykölcönszervezetben és czímen feltelesen telvelt összegeknek a szükséghez képest fokozatos felvételét engedélyezze.

Míról a városi tanács jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

K. m. f.

Varga Károly,
biz. jegyző.

II.

Kivonal.

A jog- és pénzügyi bizottság 1905. évi október hó 23., 24. és november hó 9. napjain tartott ülése jegyzőkönyvéből.

ad. 117—1905. jpb.

Folytatják a vízvezeték és csatornázás ügyének tárgyalása.

A tárgyalás további meneten előadó Aczél Géza főmérnök reá mutat arra, hogy amennyiben a csatornázási terv a bizottsági közgyűlésnek 25—1598—1901. bkgy. számu határozatával már megállapítva lett s a 65,960—1901. számu belügyminiszteri rendelettel a hozott határozat jóvá is hagyatott: a csatornázási terv további tárgyalását nem igényel. Ezt követőleg tüzetesen ismerteti a m. kir. vízüépítési igazgatóság közegészségi mérnöki osztálya által készített részletes vízvezeteki tervezetét, nemkülömben az annak ösmertetésére szolgáló műszaki leírását, költségvetését, valamint a közgyűlés által 24—1597—1901. bkgy. számu határozattal kiküldött bizottságnak tárgyalásairól felvett jegyzőkönyvben foglaltakat, egyben reá mutat

arra, hogy utóbb említett bizottság a vízvezetési részletes tervekben két módosítást ajánl, nevezetesen, hogy:

1. a vízgyűjtő medencze alját képező betonréteg a térben foglalt 30 cm. helyett 50 cm. vastagra készítsék;

2. a víztorony, mely a hadházi országút déli oldalán a lovasági laktanyával szemben fekvő városi telekre van tervezve, — a Nagyerdőn helyeztessék el. A betonréteg vastagabbra készítését a vízgyűjtő medencze nagysága, a viszonyoknak a Nagyerdőre helyezését, az építmény diszességével, könnyebb hozzáférhetőségével indokolja, kivételle nehézségbe nem ütközik, a költségelőirányzat keretében kereslet is vihető, s több költség is igényelhető.

A részletes terv ismertetése alkalmából aggály merülve föl az írást, hogy vajon a tervezet megoldja-e mind ama: fontos kívánalmakat, amelyek a vízművel szemben támaszthatnak, így jelelül: lesz-e elegendő vízmennyiség? képes lesz-e a tervezett vízmű a vízszükségletet mindenkor szállítani? alkalmas-e a tervezet arra, hogy a külterületekre is a fogyasztás gyarapodásával végtelenségig? E kérdéseket illetőleg előadó főmérnök a bizottság megnyugtatásával kijelenti, hogy a két vízvezetési fő cső olyan átmérővel van tervezve, hogy jelen alakjában a fogyasztásnak 50 százalékal emelkedése esetén is elegendő vizet szolgáltathat, a vízszerszt és vízszükségletet illetőleg pedig utal a közegészségi mérnöki osztálynak, nemkülönben a vízvezeték és csatornázás ügyében működött bizottságnak jelenéseiben foglaltakra.

Mindezeknek tudomásulvétel mellett javasolja a jog- és pénzügyi bizottság, hogy Debreczen sz. kir. város vízvezetékének kiépítésére az országos vízellátási igazgatóság által kidolgozott részletes tervek a közgyűlésileg kiküldött bizottság részéről javasolt s már fentebb ismertetett két rendbeli módosítással pótolva a betervezett 1.300.000 koronás költségvetéssel egyetemben fogadtassanak el, foganatosításával a városi tanács biztassák meg.

Mírelő a városi tanács jegyzőkönyvi kivonaton értesítetik.

K. m. f.

Varga Károly,
biz. jegyző.

Két szabályrendelet.

Debreczen sz. kir. város tanácsa két szabályrendelet tervezetét készítetett. Az egyik az állatköztetés megakadályozásáról, a másik a külső gazdasági cselédek szolgálati, fölmondási és szegődési idejéről szól. Mindkét szabályrendeletre nagy szükségünk van és éppen ezen nézőpontból írtelve meg a dolgot, bizonyára hozzájárul a törvényhatósági bizottsági közgyűlés a javaslatok elfogadásához. Mivel a két szabályrendelet-tervezet nem lesz külön kiadvány, lapunk mai számát megküldjük a törvényhatósági bizottsági tag uraknak. A két szabályrendelet tervezet így hangzik:

Debreczen sz. kir. város szabályrendelete a külső gazdasági cselédek szolgálati, fölmondási és szegődési idejéről.

I.

(Javaslat.)

1. §.

Külső cselédeknek a fölmondásnak az 1876. évi XIII. t.-cz. 61. §-sa értelmében a szolgálati idő lefolytatá megelőző két (2) hó előtt kell megtröfönnie, ha ezen határidő elmulasztott, a szerződés még egy évre meghosszabítottnak tekintendő.

2. §.

Külső cselédekre — beleértve a kertészeket és vanczelléreket is — a szolgálati év január hó elséjével kezdődik és december hó 31-ikével végződik. Kivettelt képeznek a juhászok, kiknek a szolgálati évök ápríus 1-sejével kezdődik s márczius 31-ikével végződik.

Minden ezzel ellenkező szokás hatályon kívül helyeztük.

3. §.

Az 1-ső és 2. §§. rendelkezéséhez képest a fölmondás ideje a külső cselédekre általában október 31-re, a juhászokra pedig január 31-re állapítottak meg.

4. §.

Ezen fölmondási idő előtt sem a gazda, sem a cseléd a fölmondást elfogadni nem tartozik, azon eseteken kívül, melyek az 1876. évi XIII. t.-cz.-ben megvannak állapítva.

5. §.

A szabályszerű időben történt fölmondáskor a gazda a cselédeknek csak elbocsátási bizonyítványt tartozik kiadni, a cselédöknyvet a kilépés napjáig köteles visszatartani, de ezen idő eltelte után vagy a cselédnek kell kiadni, vagy a hatóságnak beszozáltatni.

6. §.

Minden gazda köteles éves külső cselédjének a fölmondás után új szolgálat keresés céljából két (2) napi szabadságot engedélyezni, beleértve a vasár- és ünneppnapokat is. — Amelyik gazdánál több éves cseléd van szolgálatban, ott ezen §-s szerint engedélyezendő szabadságidőt az összes évi cselédeknek legfőlebb egyharmada veheti igénybe; a sorrend megállapítása a gazdát illeti.

7. §.

Azon gazda, ki ezen szabályrendelet 2. és 3-ik §§-ában foglalt intézkedések ellenére olyan cselédet fogad föl, aki az 1876. évi XIII. t.-cz. 47., 51. és 52. §§-ában fölsorolt eseteken kívül és elbocsátási bizonyítvány nélkül szolgálati idejének lefolyása előtt hagyta oda szolgálatát, vagy aki cselédjét ugyancsak a fenti §§-okban előírt eseteken kívül a szolgálat idejének lefolyta előtt a szolgálatból elbocsátja, végül aki az 5. és 6-ik §§-ok ellen vét, minden egyes esetben a városi szegényépzintár javára 20 koronától 100 koronáig terjedő (esetleg az 1876. évi XIII. t.-cz. 107. §-a szerint elzárasra átváltoztatandó) pénzbüntetéssel büntetendő.

8. §.

Azon cseléd, ki a megállapított szolgálati év első napján delátúgny szolgálatba nem áll, vagy a gazda engedélye nélkül szolgálatkeresés vagy más ügyig alatt szolgálatát elhagyja, szökött cselédnek tekintetik s ellenben az 1876. évi XIII. t.-cz. 57. §-a alkalmazandó.

9. §.

Hatóságok:

Minden a jelen szabályrendeletben, valamint az 1876. évi XIII. t.-cz.-ben tárgyalat kérdések íránt a gazda és cseléd közt támadható viták elintézésére: elsőfokúhatóság a mezőrendőrkapitányság. Ezen szabályrendeletbe ütköző kihágások felett pedig elsőfokban a rendőrség bünyügyi osztálya illetékes.

Másodfoku hatóság mindkét esetben a városi tanács.

Harmadfokban a mezőrendőrkapitányság ítelkezéseire, határozataira nézve a közigazgatási bizottság, a kihágási ítelkezésekre nézve pedig a m. kir. belügyminiszter bírálkodik.

10. §.

Eljárás tekintetében az 1876. évi XIII. t.-cz. s az erre vonatkozó törvények és rendeletek határozományai irányadók.

11. §.

Ezen szabályrendelet életbeléptetésével a városi tanács bizaktik meg.

II.

Szabályrendelet az állatok védelméről.

(Javaslat.)

1. §.

Személy- és teherszállításnál csakis ép és jó karban levő állatot szabad használni, elcsigázott, vagy testi hiba által a szabadjárásban akadályozva levő, undort, szánalmat gerjesztő, továbbá veszélyes betegségben szenvedő állatot használni tilos.

2. §.

Az állatok ok- és módnélküli bántalmazása, tulterhelése, zaklatása, szükséges táplálék megvonása tilos.

3. §.

Tul fiatal — három évet még be nem töltött — állatok állandó használatra befogni tilos.

4. §.

Bércokocsónál, lóvasutnál teljesen vag lovak hasonlata tilos.

5. §.

Ha az állat tulterheltetése vagy a talaj, az utak minősége miatt elakadna, annak zaklatása, bántalmazása tilos; a terhen haladéktalanul könyiteni, vagy a tulajdonos költségére előfogatot alkalmazni szükséges.

6. §.

Hídeg időben szabadban álló lovak, a külső igaz-
jószágok kivételével, megfelelő takaróval látandók el.

7. §.

Téli időben állandóan a városban használt lovak éles patkóval
birjanak.

8. §.

Az állatok hájmára, jármára kellő gond fordítandó s az ezek
által okozott sérülések befedéséig, gyógyultáig használatba nem
vehető.

9. §.

Az állatok fejét tűni, verni tilos.

10. §.

Az igazonó állatok időközönként állatorvosi szemle alá vétetnek
s ha munkacélteleneknek vagy betegeknél látszanak, hatósági állator-
vosi véleményezés alapján a használatot ideiglenesen, esetleg vég-
legesen is eltiltandók. — Gyógyulást kizáró, lábtörést szenvedett
állatok kiméletes módon elszállítandók s esetleg a gyepmesteri tele-
pen végzendők ki.

11. §.

Borjut, bárányt, juhot, kacsét, malacot összekötött lábakkal,
lecsüngő fejfel, gúzsba, rúdra vagy karra fűzve, zsákokban szállítani
tilos. Ezen állatok csakis karban, vagy oly járművekben, kretcezek-
ben szállíthatók melyekben állani képesek.

12. §.

Szárnycsokot lecsüngő fejekkel, összekötött lábakkal vinni tilos,
azok lábaiknál kézen tartva vagy hónalj alatt vihető.

13. §.

Ezen szabályrendeletbe ütköző cselekményekre, mulasztásokra
elsősorban is a hatósági közegek kötelesek felügyelni s ha bárki
által is felhivatnak: kötelesek közbe lépni, eljárni, a jelentést megtenni.

14. §.

Jelen szabályrendelet áthágása kihágást képez és amennyiben
nem az 1879. évi XL. t.-cz. 86. §-a, vagy más törvény vagy rende-
let alapján büntetendő 2 koronától 100 koronáig terjedhető pénz-
büntetéssel vagy megfelelő 5 napig terjedhető elzárással sújtandó.

Ezen szabályrendelet határozamánya ütköző kihágások felett
elsőfokban a rendőrkapitányság, másodfokban a városi tanács s
harmadfokban a belügyminiszter bírálódik.

13.546.

1905.

Dr. Magoss György

városi tisztifőgyűlés szabályrendelet tervezete a kül-
területen történő építkezésekre nézve.

Tekintetes Tanács!

Köztapasztalati tény, hogy városunkban a beltelek értékének
hullámzása csökkenő irányzatot vett attól az időponttól kezdve, amint
1893-ban a Homok és Csapókeretben az állandó kintlakás bizonyos
feltételek mellett szabályrendelettel megengedett.

Ez az érték depressió legmélyebb pontját $\frac{100}{1000}$ /1897. bky. sz.
szabályrendelet megalkotása után érte el, amikor is a régi beltelek
értéküknek 25 — 30% -át elvesztették.

A régi beltelek tulajdonosaira nézve érzékeny anyagi károsodást
magában foglaló ezen körülmény abban leli okoszerű magyarázatát,
hogy a városnak az utcákat és köztérket is magában foglaló
addigi 675 kat. hold belterületre az előbb említett szabályrendelettel
egy csapásra 3845 kat. holdra, tehát több mint ötszörösére emelte-
tt fel. Majdnem meghatszorosodott egyszerre az a terület, ahol
olyan lakóhelyek voltak létesíthetőek, amelyek, ha mindjárt nem is
részeselettel mindazokban az előnyökben, mik a tulajdonképeni bel-
városban fekvő lakásokkal együtt járnak, de a jogi állapot, az elő-
feltételek megszerzése ahoz, hogy a fejlődés, a beépülés előhaladtá-
val mindezeket az előnyöket (utczanyitási, szabályozási, járda, csatorna,
világítás, közutak, iskolák stb.) igényelhesse és meg is nyerje. Na-

gyon természetes, hogy a város lakosságának kevesebb igényű s
szérynnyeb anyagi eszközökkel rendelkező része megrohanta ezt a
felszabadult nagy területet, itt igyekezett magának anyagi tehetsé-
géhez képest tulajdonjoggal, vagy legalább bérben lakást szerezni.
Aminek aztán csak okszerű folyamánya lett az, hogy a belvárosban
leszállt nemcsak a lakbér, hanem a telek értéke is. Mert hiszen
az érték, az átalakulás általános törvényei épen oly mértékben s el-
háríthatlan kénszerűséggel követelnek maguknak érvényesülést a
telkek, mint bármely más természetű dolgoknál. Minél nagyobb a
készlet és így a kínálat, annál kisebb lesz az érték, az ár. S hábr
városunk lakossága az utolsó 10—15 év alatt a természetes szapo-
rodástól eltekintve is, néhány nagyobb köztintézménynek itt elhelyezése
folytán örömdetesen növekedett, mégis komolyan csak szólni sem
lehet arról, hogy ez a néhány ezer főnyi szaporodás egésszéges vi-
szonyt letesített volna a beltelek és lakások körüli kereslet és kí-
náló között. A beltelek vagy mennyiségéhez képest elenyészőben
csekély volt s az ma is a kereslet, az ár depressiójának tehát logikai
szükségességgel be kellett következnie. De csak a régi, az értékes
belteleknél. Mert az 1897-ben beltelekké minősített külterületek
pusztán beltelekké történt dekretálás folytán értékükben enormis
emelkedtek. Addigi majsorsági földek lakhelyekül felparcellázva,
előbbi értéküknek száz, sőt kétszázorosát is elérték. Az a szabály-
rendelet a régi és új beltelek között egy értékátharamisási proces-
sust indított meg, amely hosszú százados lefolyású lesz. A régi bel-
telektulajdonosok vagyonának egyrésze észrevételül, de megakadá-
lyozhatatlan átvándorló a város belterületéhez újabban csatolt terüle-
tek tulajdonosai vagyonába.

S ez az érték diminitio igazságtalanul sújtja a régi belteleket,
amelyek anyai százádon át csaknem kizárólag viselték az állami és
községi terhetek és így sokszorosan megszerzették a jogot mindazok-
hoz az előnyökhöz, amelyekhez most ezek az új beltelek a szabály-
rendelet után egy tollvonással nyertek, habár egyelőre csak virtuális,
de már itt-ma is érvényesülni törekvő jogot. Egyik-másik kert-
ség — mint tudjuk — már ma is utczaszálozást, közutakat, vi-
lágitást stb. követel.

És hogy a régi beltelek értékének eme tragikus alakulásába
némi komikom is vegyűljön, mindazon intézmények költségeinek arány-
talanul nagyobb részét, amik az újonnan kapcsolt beltelek értéke-
nek emelésére hivatvák, — a régi beltelek tulajdonosainak kell vi-
selni a jövőben is Mert iskolák építése, vagy arra, mint az utczák
rendezése, szükséges területek megszerzése, ezeknek fenntartása,
majd járdák, közvilágítás létesítése stb. stb., mind a házipénztár ter-
héré történnek. Már pedig a községi pótadónak aránytalanul nagyobb
részét fizetik a régi beltelek, mint ezeken az új belteleknek a
tulajdonosai. Ami mellett még azt sem szabad figyelmen kívül hagyni,
hogy a város törzsvagyonának a házipénztárba befolyó jövedelmei-
hez is legelső sorban és legnagyobb mértékben ezen régi beltelek
tulajdonosainak volna igényük, ha ezek a jövedelmek a községi
szükségletek fedezésére nem használtatnának fel.

S ennek az igazságtalanság- és méltánytalanságok eleje lett
volna vehető ugy, ha abban a $\frac{100}{1000}$ /1897. bky. számú szabályren-
deletben kimondott volna, mint ahogy a Csapó- és Homokkerben a
kintlakást megengedő szabályrendeletben ki van mondva, hogy az
ilyenféle költségeket maguk az itt beltelekké minősített területek
tulajdonosai tartoznak viselni.

Csakhamar azonban ezen szabályrendelet megalkotása után egy
másik, ugy a régi, mint az ezen szabályrendelet dekretál új bel-
teleket, sőt városunk egész fejlődését komolyan veszélyeztető kalamit-
ásos merült fel. S ez abban áll, hogy a lakóhelyek átalakításával
nem maradtunk meg azon a közröten belül, amelyet a többször idé-
zett 1897. évi szabályrendelet a város belterületére nézve megállapí-
tott, hanem kimentünk különösebben a város keleti és délkeleti ré-
szén, a közröten kívül fekvő józartású földekre s ezeken itt-ott tele-
pek, majdnem falvak képződtek már, így a szegény embernek drága
lett már a közröten belül fekvő terület is lakóhelyül s egy gondol-
kozott, hogy miért adjon az az ideális vonalban belül fekvő föld □
öleért 4—5 koronát, amikor csak néhány lépéssel odább ugyanazt a
területet megkapja felényi aron. Vett tehát a közröten kívül, az új-
osztású földön lakóhelyet. Indította erre az is, hogy amíg a közröten
belül 300 □ öneli helyek telken lakóházat építenie nem volt szabad,
addig az józartású földön semmiféle ilyen korlát előtte nem állott s
épipethett 80—100 □ öl területre, vagy amennyire egyáltalán akart,
avagy amilyen telek megszerzésére a pénzből lett.

Most aztán azt látjuk, hogy ezeken a telkeken egymás hátra építkeznek, a közegészség és a tűzbiztonság nagy hátrányára. És ha a hatóság itt akadályozólag közbe nem lép, városunk nem sok idő múlva a telepeken egy olyan gyűrűjével lesz körülveve, amelyek a tűz- és közbiztonságot s a közegészségügyet a legnagyobb mértékben veszélyeztetik s hátrányos befolyás: gyakorolnak Debreczennek városias fejlődésére; hatástalanok maradnak mindazok a nagy költséget igénylő intézmények, amelyek éppen a cél megvalósítására terve vannak véve s legközelebb megvalósítandók lesznek.

Ha a külterületen megindult az építkezés akadálytalanul tovább folyik, nemcsak hogy sohasem fog benépesülni s várossá nem fog kifejlődni az a 3845 kat. hold föld, ami jelenleg a város belterületét képezi, de a város házépítéstartát közvetve, sőt közvetlenül is tetemes költségekkel terheli meg. Mert a rendezési költségek-től eltekintve is, a város semmi esetre sem fogja magától elhárítani azon költségteherrel, ami ezen telepeken általános közigazgatása, rendőri felügyelete, népoktatási, tüzrendészeti, közegészségügyi stb. viszonyainak rendbentartására fel fog merülni.

Amikor ezeket a nyomorúságos építkezéseket látom ott a külsőségeken, akkor az a meggyőződés is támad bennem, hogy ezekre az építkezésekre az illetők senkitől sem kérnek engedélyt, holott tudommal az építkezési szabályrendelet a tervek bemutatását s az engedély kikérését kötelezővé teszi a külsőségeken való építkezésekre is.

Ez sajnálatos és városunk fejlődését akadályozó állapot indított arra, hogy az alábbi szabályrendelet-tervezetet benyújtsam s kérem a Tek. Tanácsot, hogy tárgyalás alá venni s elfogadás végett a bizottsági közgyűlés elé terjeszteni méltóztatnék.

A szabályrendelet-tervezet így hangzik:

Építkezési szabályrendelet-javaslat Debreczen szab. kir. város külterületére.

1. §.

A jelen szabályrendeletben külterület alatt értetik Debreczen sz. kir. város határának az a része, amely a $\frac{100}{1000}$ /1897. bky. sz. szabályrendeletben belterületnek minősítve nincsen.

2. §.

A külterületen új épület felállítására, valamint régi épületeken foganatosított olyan lényeges változtatásokra, amelyek az épület állóképességére s tűzbiztonságára befolyással bírnak, építési engedély szükséges. Az építési engedélyt a városi Tanács adja ki.

3. §.

Az építési engedély kiadásáért benyújtandó kérvényhez csatolni kell: a) a helyszínrajzot, megjelölve szabatosan méretekben, hogy az emelendő épület a szomszéd épülettől milyen távolságra fog emni; b) az építmény tervrajzát az épület hosszának, szélességének, használati céljának s az építési anyag milyenségének megjelölésével; c) végül meg kell jelölni a kérvényben a telket a telekjegyző-könyv s a helyrajzi szám pontos kitételével.

4. §.

Az építési engedély érvényessége egy év. S ha az engedélyezett építkezés egy év alatt nem foganatosítottának, az építési engedély meghosszabbításáért új kérvény adandó be.

5. §.

Az a legkisebb terület, amelyen állandó lakásul szolgáló épület emelhető:

- kerti művelés alatt álló földnekél; gy;
- más művelési ággal bíró területnekél pedig három kat. hold.

6. §.

Az emelendő épületnek a szomszédos telken levő épülettől legalább 20 m. (10 öll) távolságra kell esni.

7. §.

A lakásul szolgáló épületek falazata csak téglá, vályog vagy verty fal lehet. Földknyűhöz emberi lakásul nem építhetők. Ez alól a szabály alól kivétel csak a városi erődségek felújítására alkalmazott u. n. telepek által készített ideiglenes knyűhöz képeznek.

8. §.

A lakóházakat a lakhatási engedély megszerzése előtt használatba venni nem szabad.

9. §.

A lakhatási engedélyt az építető kérvénye folytán a tanács adja. A vizsgálat költségeit az építető viseli.

10. §.

Az építési és lakhatási engedélyk tárgyában (hozott tanácsai határozatok ellen beadott felelebbeséket felett) másodfokulag a közigazgatási bizottság, harmadfokulag pedig a m. kir. belügyminiszter határoz.

11. §.

A jelen szabályrendelet határozmányainak megsértése vagy meg nem tartása kihágást képez s 10 koronától 200 koronáig terjedő s a szegény-alapot illető pénzbüntetéssel büntetetik. A pénzbüntetés behajthatatlanság esetén elzárásra változtatandó át. Ezenfelül az engedélytelküli építmény; ha a jelen szabályrendelet határozmányába ütközik, az építető költségén hatóságilag lebontatuk.

12. §.

A kihágási ügyekben elsőfokon a rendőrkapitány, másodfokon a városi tanács s harmadfokon a m. kir. belügyminiszter bíraskodik. Debreczen, 1905 október 19-án.

A városi tanács.

Körrendelet

az ásványolajok szállítása és tartására vonatkozó 2970—1870. és 3915—1894. sz. körrendeletek módosítása tárgyában.

112,771./III. c. 1905. b. m. számú körrendelet. Az ásványolajok szállítása és tartására vonatkozó 2970/870. és 39,215/894. számú körrendelet módosítása. Valamennyi vármegye és városi törvényhatóság első tisztviselőjének. Minthogy az 1870. évi május hó 20-án 2970. sz. a kiadott belügyminiszteri körrendelet egyez határozmányai, nemkülönben az 1894. évi május hó 24-én 39,215. sz. a. kelt körrendelet, a technika fokozott fejlődése folytán a mai ipari és kereskedelmi viszonyoknak szemben és egyáltalán is elavultak, addig is, míg az előidézett körrendelet egész terjedelmében átdoigazozható lesz, az élet és vagyonbiztonság megóvása érdekében, valamint kereskedelmi és forgalmi tekintetből szükségesnek mutatkozott, hogy ezen körrendelet 10., 11., 12. és 13. §-ai a jelenlegi forgalmi igényeknek és fejlettebb viszonyoknak megfelelően módosítottassanak, miert is a 2970/870. számú körrendelet fentidézett §-ainak, valamint a 39,215/894. sz. körrendeletnek hatályon kívül helyezésével a földmívelésügyi, kereskedelemügyi és pénzügyi m. kir. miniszter urakkal egyetértőleg egyidejűleg a jelen szám alatt a mellékelt rendeletet bocsátom ki. Midőn azt ide mellékelve Cimednek a legszélebb körü közhírrel és megfelelő eljárás végett megküldöm, egyben értesítem, hogy az ezen rendelet 1. §-a értelmében használandó robbanást meggáló szerkezettel ellátott és hornyolással illesztett szegceselt vagy hegesztett vas- és fémedényekként az eszközölt hatóság és szakértői vizsgálat alapján eddig csak a magyar fémlemezipar részvénytársaság által (Budapest, VII. Gizella-ut 53. sz.) gyártott „Hentze” féle edények engedélyeztettek. A későbbi vizsgálatok alapján engedélyezendő robbanás-mentes edények beszerzési forrásait időnként fogom Cimed tudására hozni. Budapest, 1905. évi november hó 10. Kristóffy.

112,771./III. c. 1905. b. m. számú körrendelet. Az ásványolajok szállítása és tartásáról szóló 2970/870. sz. b. m. körrendelet módosítása. 1. §. A 21 C fok alatti hőmérsékletnél az Abel-féle készülékben meggyulladó ásványolaj (tűzveszélyes petróleum), továbbá mindennemű petróleum, aether, benzín, ligroin, kánaether, benzol, szénkéng, valamint esetleg később, külön rendelettel ide sorolandó robbanó folyadék, a tűzveszélyes petróleumra vonatkozólag I (egy) kilogrammál, a felsorolt többi folyadékok illetőleg 1/2 (fél) kilogrammál; nagyobb mennyiségben csak a belügyminiszternek, a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg, a belügyminiszterium, a kir. József mű-

egyetem, a m. kir. technológiai iparmúzeum, a budapesti kir. ipari főfelügyelő és az orsz. tüzoltószövetség egy-egy kiküldöttjéből álló bizottság által eszközölt előzetes hatósági és szakértői vizsgálat alapján engedélyezett, robbanást megálló szerkezettel ellátott- és honyolyással illesztett szegceszt vagy hegesztett vas- vagy fémedényekben raktározható és tartható az elárusítás számára. 2. §. Ugyanily edényekben tartandó üzlethelyiségekben a 21 Celsius foknál nagyobb hőmérsékletnél az Abel-féle készülékben meggyulladó ásványolaj (finomított petróleum) is. 3. §. Az 1. és 2. §-ban felsorolt anyagokból a) **üzlethelyiségben**: finomított petróleumból 300 kg., tüszvényes petróleumból 200 kg., benzínből 100 kg., ligroinból 50 kg., benzolból 50 kg., petróleumaetherből 25 kg., kénæaetherből 10 kg. és szénkénéből 10 kg.; b) **üzlethelyiség vagy ipartelephez tartozó (kézi) raktárhelyiségben**: finomított petróleumból 800 kg., tüszvényes petróleumból 600 kg., benzínből 800 kg., ligroinból 300 kg., benzolból 300 kg., petróleumaetherből 150 kg., kénæaetherből 60 kg. és szénkénéből 60 kg. mennyiségnél több nem tartható. 4. §. A helyi rendőrhatalóság különös szakértelemmel bíró kereskedőknek vagy iparosoknak (pl. droguistáknak) megengedheti, hogy kézi raktárakban a 3. §. b) pontjában megszabott mennyiség felével többet tarthassanak. 5. §. Az 1. és 2. §-ban felsorolt anyagokból a 3. illetve 4. §-ban megszabottal nagyobb mennyiségűek tartása: a) **épületben** csak akkor engedhető meg, ha az lakásul nem használtatik és más lakott tűbiztos épülettel legalább 20 méter, könnyen gyulladó épülettel legalább 50 méter távolságban fekszik, és az üly épületnek is kizárólag ezen célra szolgáló oly világos jól szellőztet raktárhelyiségben, melynek padlója, oldalfalai, valamint mennyezete meg nem gyulladó anyagból épült és legalább 10 cm. magas ajtó-küszöbökkel, ugyszintén kivülről zárható vasajtókkal és vasablak táblákkal van ellátva; b) **szabadban vagy meg nem gyulladó anyagból épült felszereken** csak minden lakott épülettel legalább 20 méter távolságban felállított tartányokban engedhető meg. 6. §. Az 3. §. b) alatti esetében a tartányok egymástól legalább 60 cm. távolságban emelt pillérekre vagy vasgerendákra úgy helyezendők el, hogy a tartányok feneké alatt a szegcsesorok mentén legalább 60 cm. magas hozzáférhető úr maradjon. A pillérek és vasgerendák úgy helyezendők el, hogy a szegcseszt szabadon maradjon. A földszine fölött elhelyezett tartányok alatt, a tartány alapterület körös-körül legalább 10 cm.-rel meghaladó terület, folyadékok át nem eresztő burkolattal látandó el és oly méretű fallal vagy földszincczal övezendő, hogy léktámadása esetén a tartány egész tartalma, az övbe foglalt urben elérjen. A föld szine alatt elhelyezett tartányok üregének szintén folyadékok át nem eresztő anyagból készültnek és oly méretűnek kell lennie, hogy a szabadon maradt urbe a tartányok egész tartalma beleérjen. 7. §. Minden raktárhelyiségben és minden tartány mellett kellő mennyiségű homok tartandó készletben. 8. §. A robbanást megálló szerkezettel ellátott edények (tartányok) tartására kötelezettek tartoznak azok használhatóságáról és jókarban létéről időnként esetleg szakközegek útján meggyőződést szerezni, mert ha az edények (tartányok) rossz karban léte vagy használhatatlansága miatt robbanás történnék, az az által előidézett károktól vagy szerencsétlenségektől az azok tartására kötelezettek nemcsak anyagilag, hanem büntető-jogilag is felelősek. 9. §. Az elsőfokú rendőrhatalóságok kötelesek helyszíni szemle útján időnként meggyőződést szerezni, hogy az 1. és 2. §-ban felsorolt anyagok árusításával, raktározásával és tartásával foglalkozók a jelen rendeletben előírt kötelezettségeknek eleget tettek-e? 10. §. Aki az 1. és 2. §-ban felsorolt robbanó vagy könnyen meggyulladó anyagok árusítására, raktározására és tartására vonatkozó jelen rendeletben foglalt szabályokat megszegi, amennyiben cselekménye súlyosabban beszámít alá nem esik, az 1879. XL. t.-cz. 109. §-a alapján 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronájig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. 11. §. Jelen rendelet 1906. évi márczius hó 1-én lép életbe és mindazok, kik az 1. és 2. §-ban felsorolt anyagok árusításával (forgalomba hozatalával), raktározásával és tartásával foglalkoznak, tartoznak a jelen rendelet határozmányai értelmében a fent jelzett időpontig robbanást megálló szerkezettel ellátott és honyolyással illesztett szegceszt vagy hegesztett edények beszerzéséről gondoskodni. Budapest, 1905. évi november hó 10-én. Kristófy.

Másolat hiellül.

Debreczen, 1905 november hó 21-én.

Raics Gyula,
városi kiadó.

Hirek.

— **Közgyűlés.** Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága november 29 vagy 30-án tartja rendes gyűlését. A tárgysorozatba igen fontos ügyek vannak felvéve, miért is kérjük a bizottsági tag urakat, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban szíveskedjenek megjeleníteni. Eddigi hírek szerint a rendes közgyűlésen *Domahidy Elemér* főispán fog elnökölni.

— **A házipénztárnok nyugalombavonulása.** *Máthé Miklós* házipénztárnok, hivatkozva gyöngéledő állapotára, nyugdíjaztatását kérte. *Máthé Miklós* majdnem negyven éve szolgálja a várost és páratlan lelkiismeretességével, nagy szorgalmával és ügy kártársai, mint a nagyközönség iránt való figyelmességével mindenki szeretetét megnyerte. Távozás a bizalmi helyről, magával viszi mindnyajunk becsülését és szeretetét.

— **A sertesvész.** Az V. állategészségügyi körzetben sertesvész lépven fel, további intézkedéséig ezen körzetből nem szabad sertések felhajtani a vásárra.

— **Hajdu vármegye dotácziója.** A helyügymiszter Hajdu vármegyétől december 1-től kezdve megtagadta az állami hozzájárulást. Ez az önkénykedés azonban nem változtatja meg a vármegye közönségének ellentállását, amennyiben a megye jöleti bizottsága gondoskodni fog a tisztviselők fizetéséről.

— **A jog-és pénzügyi bizottság ülése.** Miután a törvényhatóság e hóban rendes közgyűlést tart, ez megelőzőleg a jog-és pénzügyi bizottság ülést tartott, hogy a rendes közgyűlésen tárgyalásra kerülő ügyeket a maga részéről határozati javaslatokkal lássa el. Rendkívül érdekes és a közgyűlés színelvását van hivatva előidézni az a két, egybehangzó felírás, amelyfel az általános tikkos-választói jog behozatala érdekében intéztek Komárom és Nagyvárad városok a törvényhozáshoz, s amelyet támogatás végett megküldöttek Debreczen törvényhatóságának is.

Az ülés lefolyásáról alábbi tudósításunk számol be részletesen: Az ülés első tárgya Nagyvárad és Komárom városok oly irányú megkeresése volt, hogy Debreczen törvényhatóság csatlakozzék a képviselődühöz intézett ama felirathoz, amelyben az általános választói jog behozatalát sürgetik a választási eljárás reformjával együtt.

Mindkét város felirata tele van mélyreható, doktrinés fejtegetésekkel, amelyek azt a következtetést vonják le az államtanokból, hogy a vagyoni és értelmi cenzus még nem kétségtelen jelei a politikai érettségnek s a mai állapotok mellett a politikai jogokat a nemzet csak egy kis töredéke gyakorolja. Az ország jölete, biztonsága és fejlődése megköveteli, hogy az általános választói jog alapján a nemzetnek lehető legnagyobb része gyakorolhasson politikai jogokat.

Ezzel szemben áll Kiskülföld vármegye felirata, amely éppen a szavazati jognak aránylagos kiterjesztésére kívánja a fősúlyt fektetni, de nem szeretné felruházni ezzel a hatalmas és veszedelmes jogosítvánnyal az alsóbb néprétegek ingadozó és könnyen befolyásolható ezreit.

Márk Endre: Amelött a kérdéshez hozzászólnának, arra nézve kérek felvilágosítást, hogy a választói jog kérdése szerepelt-e már valaha a jog-és pénzügyi-bizottság előtt?

Vecsey Imre elnök: Szerrevelt. Sőt a közgyűlés már ki is kimondta, hogy a választói jog kiterjesztését óhajtja, de csak a magyarul írás-olvasáshoz kötöten.

Jámor János: Miután itt kész feliratokkal van dolgunk, nem szükséges, hogy a bizottság új feliratot fogalmazzon. Én a magam részéről indítványozom, hogy Nagyvárad felirathoz csatlakozzunk.

Dr. Tüdös János: Miután a politikai érettség álláspontját leg-hívebben Nagyvárad város felirata fejezi ki, — én csatlakozom Miskolczi bizottsági tag ur indítványához.

Márk Endre: Ha állást akarunk foglalni ezen nagyfontosságú kérdésben, tekintetbe kell venni azokat az általános elveket, amelyeket nép-és pártgyűléseken megállapítottak. Tény az, hogy a választói jogot reformálni kell; az is kétségtelen, hogy gyakorlásá csak úgy vezethet kellő eredményre, ha titkosan történik. De Debreczen.

törvényhatóság nem zárkozhatik el eddig vallott politikai álláspontjától. Most első legfontosabb kérdés az alkotmány megvédése, ha ez megtörténik, ám következnek elsősorban a választói jog reformja. De a szocialdemokraták ama kívánalmát, hogy az alkotmányi biztosítói törvények tárgyalása előtt kerüljön sorra a választói jog, — hazafias törvényhatóság nem párhellhatja. — Indítvány az, hogy Debreczen elirta, az alkotmányjogi kérdések elintéztése után tartsa csak elsőrendű szükségességének az általános titkos választói jogra vonatkozó törvényjavaslat benyújtását.

Komlóssy Dezső csatlakozik Márk Endre indítványához.

Miskolczy Jenő egyszerűen tudomásul venné az egészét s ezuttal felirat küldést mellőzné.

A jog- és pénzügyi bizottság, a választói jog kiterjesztésére vonatkozó, korábbi közgyűlési határozat felolvasása után ugy határozta, hogy Nagyvárad feliratainak szellemében küldjön feliratot a közgyűlés a törvényhozásához. Tehát az általános titkos választói jog behozatalát időserűnek és cseleirányosnak tartja a jog- és pénzügyi bizottság is, mindazonáltal azzal a megszorítással, hogy a választói jog gyakorlása a magyarul írásos és olvasásához, továbbá a nagykorsúhoz legyen kötve. Az erre vonatkozó törvényjavaslat benyújtása az alkotmányos rend helyreállítása után egyik legfontosabb teendője legyen a kormánynak.

Csik vármegye megkeresést küldött a városhoz, amelyben a nemzeti ellenállás egyöntetű országos szervezését szükségesnek tartván, erre nézve az álláspontja, hogy az eme egyöntetű eljárás megállapítására kiküldött bizottság lépjen érintkezésbe a többi törvényhatóságok megválasztandó, hasonló jogkörrel felruházott bizottságával. Csikvármegye megkeresésével teljesen egyértelmű Kolozs megye ily irányú megkeresése is.

A jog- és pénzügyi bizottság Márk Endre és dr. Tüdös János hozzászólása után ugy határozott, hogy azt javasolja a közgyűlésnek, hogy Csik vármegye is Kolozs megye átiratának szellemében határozzon, s mondja ki, hogy a nemzeti ellenállás egyöntetű megállapítása végett tartandó értekezletre három tagu bizottságot küld ki a polgármester elnökletele alatt.

Miután az ülésnek több tárgya nem volt, az elnök Vécsey Imre főjegyző berekesztette.

Jelen voltak: Márk Endre, dr. Tüdös János, Komlóssy Dezső, Miskolczy Jenő, Jámbor János, dr. Magoss György és Varga Károly tb. tanácsok, jegyző.

— Névszerinti szavazások. A következő értesítést vették Debreczen sz. kir. város polgármesterétől:

Értesítem a városi törvényhatóság tag urat, hogy a folyó november hó második felében tartandó bizottsági rendes közgyűlésünkön — melynek tárgysorozatát annak idején szokott módon közölni fogjuk — több tárgy névszerinti szavazás által hozandó határozat végett fog a városi tanács által előterjesztetni; nevezetesen:

1. a Deák Ferencz utczai 14. számú Bornyász-féle ház és homokkerti szőlőföldnek nyilvános árverésen eladása (névszerinti szavazás harmadik ízben);

2. a debreczeni m. kir. 3-ik honvédegyalozred részére házi lövedék czéljaira szükséges 316 négyzetölölök területű föld megvétele (névszerinti szavazás második ízben);

3. a Weidner-féle József kir. herczeg-u. 67. számú ház utáni 3 hold öndőlő szántóföld nyilvános árverésen eladása (névszerinti szavazás első ízben);

4. a Nyugoti-utczá 20-ik sorszámu telek megvétele ügyében a 142—4766—1905. bkyg.sz. határozattal kitűzött névszerinti szavazás (első ízben).

Ezen tárgyakon kívül névszerinti szavazás útján hozandó határozatot követel:

a) a városi házi- és alapítványi pénztáráiban az 1906. év folyamán felgyülemelő készpénzeknek — melyek törvényes biztosíték mellett ki nem adhatók, — cheque-számlán elhelyezése;

b) a gyámmentári fölösleg pénzeknek — kizárólag takarékpénztári betéti könyvön — gyümölcsözés végett történendő elhelyezésének kérdése.

Debreczen, 1905 november 18.

Kovács József,
polgármester.

Értesítés juhtartó gazdáik részére.

14,629—1905.

Az intéző bizottságnak 48—1905. szám alatti előterjesztése a hortobágyi sertésföldnek a juhtartó gazda közönségnek juhok részére téli legelőül kiadása iránt.

Végzés.

A városi tanács az intéző bizottság javaslatának elfogadásával elhatározza, hogy a Hortobágy-pusztának az Árkos folyón túli része, az ugynevezett sertésföld, az 1906. évi január hó végéig kivételesen s mindeninzen a jövőre való következtetés nélkül, juhlegeltetésre kiadatik és pedig darabonként 20 fillér legelőbér fizetése mellett, kimondja azonban, hogy az így felszabadított területre kizárólag csak debreczeni lakosoknak azon juhai mehetnek, melyek a nyár folyamán a hortobágyi legeltek, valamint Hutfless Kázmér juhtartó gazdáknak az álmuzgai bérletlen levő juhai. Idegeneknek a legeltetés semmi szin alatt meg nem engedtetik.

A legeltetésre kijelölt területek határait, különbeni mezőrendőri kihágás terhe alatt, átépíteni nem szabad s ezen tilalom megtartásáért az illető juhtartó gazdáik személyesen felelőssé tétetnek és pedig azon megjegyzéssel, hogy a tilalmas területen minden egyes darab juht 2, azaz kettő korona büntetéséző fog rajtuk behajtatni.

Utasittatik a számvényi hivatal, hogy a hajtó czédulákat, a legelőbérnek előzetes lefizetése, mellett szokásos módon adja ki, a legelőre való behajtás csupán a hajtó czéduláknak a máti biztos hivatalnál elmutatása után engedtetik meg.

Miről a számvényi hivatal, a máti biztos Farkas Albert jvkben, — a juhtartó gazdaközönség s hirlapok útján értesitetnek.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1905. évi november hó 6-án tartott üléséből.

Kiadta

Illéssy,
jegyző.

Utmutató a városházán.

A polgármester fogad minden kedden és pénteken 11 órakor.

A tanács rendes tanácsülést hétfőn és csütörtökön délelőlt tart; a tanácsnokok ez időben feleket nem fogadnak.

Az árvaszék szerdán és szombaton és a hó utolsó napján délelőlt tartja üléseit. Az árvaszék eladóok feleknek felvilágosítást adnak és fogadnak hétfőn, kedden, csütörtökön, pénteken d. e. 10—12-ig.

A közigazgatási bizottság minden hó 5-ikén tartja ülését.

Az iktató hivatal hétköznapokon d. e. 9-től 12-ig, d. u. 3—5-ig, vasárnap és ünneppanapon 9—11-ig fogad el beadványokat.

Hivatalos órák a városházán. Hétköznapokon d. e. 9—12-ig, délután 3—6-ig; vasárnapokon és ünneppanapon 9—12-ig.

A hivatalok és azok száma a városház fő- és mellékkapui alatt kifüggesztett táblákon jelezve vannak.

15.066.
1905.

Árverési hirdetés.

A köntösgáti igaz jószág legelőterületnek téli legelőül kiadása elrendeltetés, ezen árverés megtartására 1905. év november hó 29-ik napjának délelőlt 10 órája a városház nagytanácsstermében kitűzetik s ezen árverésre az érdekeltek meghivatnak.

Debreczen, 1905 november hó 23-án.

A városi tanács.

12,688—15,050/1905.

Árverési hirdetemény.

A hatvan-utcai szénáskerti jégverem 1906. évi használatra bérbeadása elrendelgetvén, ezen árverés megtartására 1905. évi november hó 29-dik napjának délelőtt 10 órája a városháza nagytanácstermében kitűztetik s ezen árverésre az érdekeltek meghívhatnak.

Debreczen, 1905 november hó 24-én.

A városi tanács.

Ruhafestő

és vegyszertész tisztító intézet

RABÉCZY ANTAL

DEBRECZEN,
Széchenyi-utca 42-ik sz.
Telefon 323.

Fehérnemű
Gőzmosóda!!!

Angol plaidek és takarók,
svéd borkabátok **Borsos
Katánál.**

Uri divat, kalap és fehérnemű
üzlet **Békés Lajos Debreczen,**
Piac-u. 44. dr Ujfalussy-
ház. Angol női bluzokat, férfi
fehérneműeket és kelengyékét
mérték szerint a legszebb kivitel-
ben készíti.

Hirdetések leközlésére

legalkalmasabb

a városi könyvnyomda-vállalat

kiadásában megjelenő

„A VÁROS”

ezimű heti lap,

mivel ez a nagy keresletnek örvendő lap a város és megye vagyonos közönségének állandóan kezében forog s így a feltűntő és csinos kivitelű hirdetések egész léten és a hirdetőkre terelt a szépségletét bezzemli óhajító közönség figyelmét.

TÓTH GYULA

VASKERESKEDŐ, DEBRECZEN, Piac-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre kertészeti, gazdasági és méhészeti szerszámokat és felszereléseket; kerti vasbutorok, gyermek-kocsik, fűrdőkádak, jég-szokrények, vas- és rézbutorok, peronospora- és kerti focokendők, minden vas- és fémiparhoz való szerszámok, tűskés kerítés-huzalok, építkezéshez vasgerendák, vas- és porcellán-kályhák, utóbiakhoz multiplikátor (hőfejlesztő) betétek. — Legelőszöb bevásárlási forrás.

TELEFON 308. **MELOCCO PÉTER** TELEFON 308.

GYŐR. ~ ~ ~ BUDAPEST. ~ ~ ~ DEBRECZEN.

Képviselet: Debreczen és Hajdumegye részére: **LUKÁCS VILMOSNÁL**, Hatvan-utca 5.

Márványmozaiklap.
Műkő- és Czeméntárgyár.
Beton és vasbeton.
Építési vállalat.
Átereszek készítése.

Szabadalmazott géppel gyártott **kar-**
mantyus és **csömöszölt** Cze-
mentesövek, Csatornázás.

Beton és Granitto Ferrazo burkoló
munkák.

Lukács Vilmosnál kaphatók rendkívül olcsó áron
a **JOHN**-féle kéménytoldó,

mely minden kémény huzatát megjavítja, füstaklatást megszüntet.